

18. Գրադարանների գործունեություն

18.1. Հանրապետական և հանրային բնույթի գրադարանների գործունեություն: 2012թ. հանրապետությունում գործել են 3 հանրապետական և 910 հանրային գրադարաններ: Հանրային գրադարաններից 11-ը՝ մարզային կենտրոնական են, 51-ը՝ տարածքային կենտրոնական 82-ը՝ քաղաքային, 736-ը՝ գյուղական և 30-ը՝ մանկական:

Հանրային գրադարանների քանակն ըստ ըստ տեսակի, ըստ ՀՀ մարզերի և Երևան քաղաքի և 2012թ.

միավոր

	Գրադարանների քանակը	այդ թվում՝				
		մարզային կենտրոնական	տարածքային կենտրոնական	քաղաքային	գյուղական	մանկական
ք.Երևան	31	1	30	-	-	-
Արագածոտն	76	1	1	3	70	1
Արարատ	94	1	-	7	84	2
Արմավիր	96	1	1	8	83	3
Գեղարքունիք	93	1	3	6	80	3
Լոռի	75	1	5	10	53	6
Կոտայք	68	1	2	10	54	1
Շիրակ	127	1	4	5	111	6
Սյունիք	140	1	3	24	107	5
Վայոց ձոր	44	1	1	1	41	-
Տավուշ	66	1	1	8	53	3
Ընդամենը ՀՀ	910	11	51	82	736	30

Գրադարանների գրքային ֆոնդի քանակն ըստ բովանդակության, ըստ ՀՀ մարզերի և Երևան քաղաքի, 2012թ.

ա) ընդամենը

հազ. օրինակ

	Գրքային ֆոնդը	այդ թվում՝ ըստ բովանդակության				
		հասարակական-քաղաքական	բնական և բժշկական	տեխնիկական և գյուղատնտեսական	արվեստ, ֆիզկուլտուրա և սպորտ	բանասիրական և գեղարվեստական գրականություն
Հանրապետական	7 591.5	1 686.1	1 282.2	2 083.1	598.0	1 942.1
ք.Երևան	1 695.7	252.1	115.7	93.9	100.8	1 133.2
Արագածոտն	725.7	105.0	37.8	37.4	40.1	505.4
Արարատ	890.8	143.9	36.3	32.0	42.2	636.4
Արմավիր	1 158.1	198.9	48.2	48.9	58.0	804.1
Գեղարքունիք	1 080.2	149.5	50.4	53.4	63.9	763.0
Լոռի	1 667.0	297.5	88.2	68.7	85.1	1 127.5
Կոտայք	879.5	125.7	45.4	33.2	46.1	629.1
Շիրակ	1 276.2	202.7	56.2	61.3	66.7	889.3
Սյունիք	1 243.6	239.5	59.8	56.3	61.8	826.2
Վայոց ձոր	402.5	72.3	16.1	13.5	20.9	279.7
Տավուշ	821.3	109.4	38.7	33.1	44.6	595.5
Ընդամենը ՀՀ	19 432.1	3 582.6	1 875.0	2 614.8	1 228.2	10 131.5

բ) քաղաքային համայնքներ

հազ. օրինակ

	Գրքային ֆոնդը	այդ թվում՝ ըստ բովանդակության				
		հասարակական-քաղաքական	բնական և բժշկական	տեխնիկական և գյուղատնտեսական	արվեստ, ֆիզկուլտուրա և սպորտ	բանասիրական և գեղարվեստական գրականություն
Հանրապետական	7 591.5	1 686.1	1 282.2	2 083.1	598.0	1 942.1
ք.Երևան	1 695.7	252.1	115.7	93.9	100.8	1 133.2
Արագածոտն	252.8	41.4	17.8	17.4	15.2	161.0
Արարատ	346.8	53.4	16.1	12.2	18.5	246.6
Արմավիր	515.5	90.6	25.9	21.4	31.3	346.3
Գեղարքունիք	505.2	66.4	29.0	26.2	35.0	348.6
Լոռի	1 253.3	231.6	72.8	55.1	64.9	828.9
Կոտայք	481.7	71.1	29.8	19.2	30.4	331.2
Շիրակ	691.5	115.5	35.0	33.0	39.4	468.6
Սյունիք	684.9	144.7	36.8	29.6	38.4	435.4
Վայոց ձոր	172.9	35.3	8.1	5.9	11.4	112.2
Տավուշ	453.1	59.0	21.8	16.6	28.4	327.3
Ընդամենը ՀՀ	14 644.9	2 847.2	1 691.0	2 413.6	1 011.7	6 681.4

գ) գյուղական համայնքներ

հազ. օրինակ

	Գրքային ֆոնդը	այդ թվում՝ ըստ բովանդակության				
		հասարակական-քաղաքական	բնական և բժշկական	տեխնիկական և գյուղատնտեսական	արվեստ, ֆիզկուլտուրա և սպորտ	բանասիրական և գեղարվեստական գրականություն
Արագածոտն	472.9	63.6	20.0	20.0	24.9	344.4
Արարատ	544.0	90.5	20.2	19.8	23.7	389.8
Արմավիր	642.6	108.3	22.3	27.5	26.7	457.8
Գեղարքունիք	575.0	83.1	21.4	27.2	28.9	414.4
Լոռի	413.7	65.9	15.4	13.6	20.2	298.6
Կոտայք	397.8	54.6	15.6	14.0	15.7	297.9
Շիրակ	584.7	87.2	21.2	28.3	27.3	420.7
Սյունիք	558.7	94.8	23.0	26.7	23.4	390.8
Վայոց ձոր	229.6	37.0	8.0	7.6	9.5	167.5
Տավուշ	368.2	50.4	16.9	16.5	16.2	268.2
Ընդամենը ՀՀ	4 787.2	735.4	184.0	201.2	216.5	3 450.1

Տացքի (սպասարկված գրականության) քանակն ըստ բովանդակության, ըստ ՀՀ մարզերի և Երևան քաղաքի, 2012թ.

ա) ընդամենը

հազ. օրինակ

	Տացքը	այդ թվում՝ ըստ բովանդակության				
		հասարակական-քաղաքական	բնական և բժշկական	տեխնիկական և գյուղատնտեսական	արվեստ, ֆիզկուլտուրա և սպորտ	բանասիրական և գեղարվեստական գրականություն
Հանրապետական	2 294.2	473.1	222.1	394.6	329.9	874.5
ք.Երևան	1 109.2	174.9	46.4	49.3	87.7	750.9
Արագածոտն	454.6	27.2	15.8	18.6	17.2	375.8
Արարատ	637.6	61.7	22.8	20.8	27.6	504.7
Արմավիր	1 287.3	89.6	50.2	54.5	72.0	1 021.0
Գեղարքունիք	846.0	58.6	42.8	52.1	58.0	634.5
Լոռի	805.1	91.7	30.9	46.0	53.3	583.2
Կոտայք	800.9	54.9	36.6	38.3	39.9	631.2
Շիրակ	1 241.0	115.3	46.1	57.0	69.5	953.1
Սյունիք	753.4	95.3	30.1	34.6	38.6	554.8
Վայոց ձոր	232.8	15.6	5.2	4.7	6.3	201.0
Տավուշ	575.0	58.2	17.6	19.9	27.5	451.8
Ընդամենը ՀՀ	11 037.1	1 316.1	566.6	790.4	827.5	7 536.5

բ) քաղաքային համայնքներ

հազ. օրինակ

	Տացքը	այդ թվում՝ ըստ բովանդակության				
		հասարակական-քաղաքական	բնական և բժշկական	տեխնիկական և գյուղատնտեսական	արվեստ, ֆիզկուլտուրա և սպորտ	բանասիրական և գեղարվեստական գրականություն
Հանրապետական	2 294.2	473.1	222.1	394.6	329.9	874.5
ք.Երևան	1 109.2	174.9	46.4	49.3	87.7	750.9
Արագածոտն	230.4	13.4	9.2	11.7	11.4	184.7
Արարատ	306.6	36.5	13.2	10.3	16.4	230.2
Արմավիր	587.0	44.9	28.8	27.0	49.6	436.7
Գեղարքունիք	432.3	33.8	21.1	28.6	40.6	308.2
Լոռի	677.6	82.1	27.8	41.8	49.4	476.5
Կոտայք	589.5	41.1	29.8	30.2	31.5	456.9
Շիրակ	629.8	54.7	28.1	24.4	50.3	472.3
Սյունիք	541.5	84.2	23.7	27.9	31.8	373.9
Վայոց ձոր	96.0	8.4	2.8	2.0	2.0	80.8
Տավուշ	320.1	41.7	7.0	8.7	16.5	246.2
Ընդամենը ՀՀ	7 814.2	1 088.8	460.0	656.5	717.1	4 891.8

գ) գյուղական համայնքներ

հազ. օրինակ

	Տացքը	այդ թվում՝ ըստ բովանդակության				
		հասարակական-քաղաքական	բնական և բժշկական	տեխնիկական և գյուղատնտեսական	արվեստ, ֆիզկուլտուրա և սպորտ	բանասիրական և գեղարվեստական գրականություն
Արագածոտն	224.2	13.8	6.6	6.9	5.8	191.1
Արարատ	331.0	25.2	9.6	10.5	11.2	274.5
Արմավիր	700.3	44.7	21.4	27.5	22.4	584.3
Գեղարքունիք	413.7	24.8	21.7	23.5	17.4	326.3
Լոռի	127.5	9.6	3.1	4.2	3.9	106.7
Կոտայք	211.4	13.8	6.8	8.1	8.4	174.3
Շիրակ	611.2	60.6	18.0	32.6	19.2	480.8
Սյունիք	211.9	11.1	6.4	6.7	6.8	180.9
Վայոց ձոր	136.8	7.2	2.4	2.7	4.3	120.2
Տավուշ	254.9	16.5	10.6	11.2	11.0	205.6
Ընդամենը ՀՀ	3 222.9	227.3	106.6	133.9	110.4	2 644.7

Ընթերցողների թվաքանակն ու հաճախումների քանակն ըստ ՀՀ մարզերի և Երևան քաղաքի, 2012թ.

ա) ընդամենը

	Ընթերցողների թվաքանակը, մարդ		այդ թվում՝ ըստ տարիքի						Հաճախումների քանակը, հազ.
	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք	15 և ցածր		16 – 25		26 և բարձր		
			ընդամենը	նրանցից՝ կանայք	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք	
Հանրապետական	49 665	35 058	28 175	18 857	15 637	11 605	5 853	4 596	587.5
ք.Երևան	96 032	70 944	34 554	24 456	34 671	26 464	26 807	20 024	631.4
Արագածոտն	22 617	14 128	7 613	4 663	7 792	4 808	7 212	4 657	179.4
Արարատ	59 981	37 535	21 380	13 971	20 723	12 425	17 878	11 139	324.7
Արմավիր	69 949	43 368	24 763	16 370	22 993	13 470	22 193	13 528	850.0
Գեղարքունիք	53 047	37 053	15 899	10 704	18 447	13 371	18 701	12 978	505.0
Լոռի	46 878	32 528	16 659	11 161	16 483	12 212	13 736	9 155	545.3
Կոտայք	43 927	28 609	17 073	11 026	12 241	7 665	14 613	9 918	515.1
Շիրակ	54 138	33 763	19 419	11 539	15 795	10 412	18 924	11 812	603.0
Սյունիք	38 262	24 866	14 013	9 014	11 307	7 476	12 942	8 376	440.2
Վայոց ձոր	12 282	8 033	5 139	3 353	3 553	2 417	3 590	2 263	178.3
Տավուշ	27 909	18 737	9 807	6 496	7 955	5 452	10 147	6 789	268.0
Ընդամենը ՀՀ	574 687	384 622	214 494	141 610	187 597	127 777	172 596	115 235	5 627.9

բ) քաղաքային համայնքներ

	Ընթերցողների թվաքանակը, մարդ		այդ թվում՝ ըստ տարիքի						Հաճախումների քանակը, հազ.
	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք	15 և ցածր		16 – 25		26 և բարձր		
			ընդամենը	նրանցից՝ կանայք	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք	
Հանրապետական	49 665	35 058	28 175	18 857	15 637	11 605	5 853	4 596	587.5
ք.Երևան	96 032	70 944	34 554	24 456	34 671	26 464	26 807	20 024	631.4
Արագածոտն	9 312	5 603	3 610	2 391	3 016	1 596	2 686	1 616	108.8
Արարատ	15 756	10 771	4 995	3 766	5 938	3 685	4 823	3 320	138.7
Արմավիր	29 019	19 295	7 946	5 632	9 811	6 279	11 262	7 384	351.8
Գեղարքունիք	25 396	17 605	7 362	4 554	9 566	7 239	8 468	5 812	215.0
Լոռի	36 819	25 743	13 153	8 759	14 062	10 570	9 604	6 414	437.2
Վոտայք	27 834	17 662	10 056	6 196	9 212	5 605	8 566	5 861	421.2
Շիրակ	26 207	17 744	9 607	5 875	8 940	6 494	7 660	5 375	304.3
Սյունիք	26 704	17 684	9 980	6 451	8 389	5 662	8 335	5 571	334.9
Վայոց ձոր	4 422	3 168	2 043	1 399	1 550	1 216	829	553	70.6
Տավուշ	14 434	9 911	4 980	3 373	4 714	3 244	4 740	3 294	139.8
Ընդամենը ՀՀ	361 600	251 188	136 461	91 709	125 506	89 659	99 633	69 820	3 741.2

գ) գյուղական համայնքներ

	Ընթերցողների թվաքանակը, մարդ		այդ թվում՝ ըստ տարիքի						Հաճախումների քանակը, հազ.
	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք	15 և ցածր		16 – 25		26 և բարձր		
			ընդամենը	նրանցից՝ կանայք	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք	
Արագածոտն	13 305	8 525	4 003	2 272	4 776	3 212	4 526	3 041	70.6
Արարատ	44 225	26 764	16 385	10 205	14 785	8 740	13 055	7 819	186.0
Արմավիր	40 930	24 073	16 817	10 738	13 182	7 191	10 931	6 144	498.2
Գեղարքունիք	27 651	19 448	8 537	6 150	8 881	6 132	10 233	7 166	290.0
Լոռի	10 059	6 785	3 506	2 402	2 421	1 642	4 132	2 741	108.1
Վոտայք	16 093	10 947	7 017	4 830	3 029	2 060	6 047	4 057	93.9
Շիրակ	27 931	16 019	9 812	5 664	6 855	3 918	11 264	6 437	298.7
Սյունիք	11 558	7 182	4 033	2 563	2 918	1 814	4 607	2 805	105.3
Վայոց ձոր	7 860	4 865	3 096	1 954	2 003	1 201	2 761	1 710	107.7
Տավուշ	13 475	8 826	4 827	3 123	3 241	2 208	5 407	3 495	128.2
Ընդամենը ՀՀ	213 087	133 434	78 033	49 901	62 091	38 118	72 963	45 415	1 886.7

Ընթերցողների թվաքանակն ըստ կրթական մակարդակի, ըստ ՀՀ մարզերի և Երևան քաղաքի, 2012թ.

մարդ

	Բարձրագույն		Թերի բարձրագույն		Միջին մասնագիտական		Միջնակարգ	
	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք
Հանրապետական	14 246	9 324	17 301	12 397	730	530	3 080	2 670
ք.Երևան	18 962	14 433	10 689	8 082	6 056	4 464	20 132	15 610
Արագածոտն	2 725	2 014	2 124	1 498	3 103	1 560	9 782	6 137
Արարատ	4 856	3 310	2 435	1 509	6 515	4 809	36 648	20 209
Արմավիր	6 844	4 239	4 675	3 175	14 854	8 551	31 870	19 457
Գեղարքունիք	6 771	5 010	7 897	5 815	9 010	6 091	17 611	11 788
Լոռի	6 178	4 516	4 963	3 721	5 844	3 958	11 614	8 249
Վոտայք	6 841	3 862	4 349	2 717	6 145	4 343	15 786	11 086
Շիրակ	7 065	4 705	3 452	2 387	10 805	5 546	19 922	12 918
Սյունիք	4 409	2 875	2 452	1 445	6 736	4 623	13 257	9 422
Վայոց ձոր	1 431	942	1 027	741	1 725	1 128	2 649	1 651
Տավուշ	3 464	2 235	2 308	1 492	4 460	3 151	6 414	4 364
Ընդամենը ՀՀ	83 792	57 465	63 672	44 979	75 983	48 754	188 765	123 561

Գրադարանային աշխատողների թվաքանակն ու զանգվածային միջոցառումների քանակն ըստ ՀՀ մարզերի և Երևան քաղաքի, 2012թ.

	Գրադարանային աշխատողների թվաքանակը, մարդ		նրանցից՝ ունեն մինչև 5 տարվա գրադարանային աշխատանքային ստաժ	Զանգվածային միջոցառումների քանակը, միավոր	
	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք		ընդամենը	դրանցից՝ 1-9-րդ դասարանցիների համար
Հանրապետական	464	417	160	230	113
ք.Երևան	290	285	50	425	199
Արագածոտն	152	149	34	570	383
Արարատ	146	143	29	809	451
Արմավիր	154	154	49	875	570
Գեղարքունիք	189	186	53	283	131
Լոռի	210	205	33	852	386
Կոտայք	132	127	33	447	267
Շիրակ	186	185	40	779	522
Սյունիք	198	193	27	1 364	831
Վայոց ձոր	64	62	4	224	152
Տավուշ	131	126	25	444	280
Ընդամենը ՀՀ	2 316	2 232	537	7 302	4 285

Գրադարանային աշխատողների թվաքանակն ըստ կրթական մակարդակի, ըստ ՀՀ մարզերի և Երևան քաղաքի, 2012թ.

	Բարձրագույն		նրանցից՝ գրադարանային		Միջին մասնագիտական		նրանցից՝ գրադարանային	
	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք
Հանրապետական	336	304	78	77	84	83	32	32
ք.Երևան	193	191	73	71	86	85	57	56
Արագածոտն	18	18	10	8	115	111	89	89
Արարատ	39	38	23	22	103	101	60	60
Արմավիր	22	22	15	15	112	112	87	87
Գեղարքունիք	36	35	11	11	93	92	43	43
Լոռի	89	86	9	9	95	94	54	54
Կոտայք	38	38	26	25	78	76	54	53
Շիրակ	67	66	18	18	114	114	66	66
Սյունիք	38	37	20	19	109	106	71	71
Վայոց ձոր	19	18	14	13	38	37	19	18
Տավուշ	29	27	9	9	96	93	29	29
Ընդամենը ՀՀ	924	880	306	297	1 123	1 104	661	658

Գրադարանների գործունեության տեսակարար ցուցանիշներն ըստ ՀՀ մարզերի և Երևան քաղաքի, 2012թ.

	Բնակչության ընդգրկվածությունը, %	Մեկ ընթերցողի միջին հաճախելիությունը (մեկ ընթերցողի գրադարան հաճախումների քանակը)	Ընթերցողների միջին ընթերցանությունը (տացքը մեկ ընթերցողի հաշվով)	Մեկ գրքի միջին շրջանառությունը (տացքի հարաբերությունը գրքային ֆոնդին)
Հանրապետական	4.7	11.8	46.2	0.3
ք.Երևան	9.0	6.6	11.6	0.7
Արագածոտն	17.0	7.9	20.1	0.6
Արարատ	23.0	5.4	10.6	0.7
Արմավիր	26.2	12.2	18.4	1.1
Գեղարքունիք	22.5	9.5	15.9	0.8
Լոռի	19.9	11.6	17.2	0.5

	Բնակչության ընդ- գրկվածությունը, %	Մեկ ընթերցողի միջին հաճախելիությունը (մեկ ընթերցողի գրա- դարան հաճախում- ների քանակը)	Ընթերցողների միջին ընթերցանությունը (տացքը մեկ ընթեր- ցողի հաշվով)	Մեկ գրքի միջին շրջանառությունը (տացքի հարաբերու- թյունը գրքային ֆոնդին)
Կոտայք	17.2	11.7	18.2	0.9
Շիրակ	21.5	11.1	22.9	1.0
Սյունիք	27.0	11.5	19.7	0.6
Վայոց ձոր	23.5	14.5	19.0	0.6
Տավուշ	21.7	9.6	20.6	0.7
Ընդամենը ՀՀ	19.0	9.8	19.2	0.6

**Գրադարանների շենքերի և ընթերցարահների մակերեսներն ու տեղերի քանակն
ըստ ՀՀ մարզերի և Երևան քաղաքի, 2012թ. տարեվերջ**

	Շենքերի ընդհանուր մակերեսը, քառ. մ	Ընթերցարահների	
		մակերեսը, քառ. մ	տեղերի քանակը, միավոր
Հանրապետական	26 366.0	1 179.0	432
ք. Երևան	8 136.4	1 668.4	637
Արագածոտն	6 987.0	2 318.0	1 040
Արարատ	8 956.0	1 917.0	585
Արմավիր	9 840.0	2 830.0	910
Գեղարքունիք	7 760.0	1 162.0	689
Լոռի	8 550.0	1 993.0	792
Կոտայք	6 004.5	1 630.0	673
Շիրակ	9 242.0	701.0	330
Սյունիք	11 512.3	2 408.0	1 527
Վայոց ձոր	2 282.0	606.3	290
Տավուշ	6 368.0	1 051.0	298
Ընդամենը ՀՀ	112 004.2	19 463.7	8 203

18.2. Գիտական մասնագիտացված գրադարանների գործունեություն: 2012թ. հանրապետությունում գործել են 3 գիտական մասնագիտացված գրադարաններ: Գրադարանների գրքային ֆոնդը կազմել է 25.3 մլն. օրինակ, տացքը՝ 0.9 մլն. օրինակ:

Գիտական մասնագիտացված գրադարանների գործունեությունը, 2007-2012թթ.

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Գրադարանների քանակը, միավոր	3	3	3	3	3	3
Գրքային ֆոնդը, հազ. օրինակ	25 411.3	22 737.5	25 446.3	22 721.3	25 471.5	25 300.4
Տացքը, հազ. օրինակ	1 119.6	1 011.8	619.2	472.8	930.2	903.6
Ընթերցողների թվաքանակը, մարդ	31 666	32 375	25 838	27 253	29 520	27 944
Հաճախումների քանակը, հազ.	164.7	170.2	171.0	218.2	426.7	539.6
Գրադարանային աշխատողների թվաքանակը, մարդ	246	246	183	170	142	131

Հավելված 17

Գրադարանների քանակն ըստ ՀՀ մարզերի և
Երևան քաղաքի, 2007-2012թթ.

	<i>միավոր</i>					
	2007	2008	2009	2010	2011	2012
ք.Երևան	33	34	34	34	34	34
Արագածոտն	110	111	110	110	110	76
Արարատ	97	96	96	96	94	94
Արմավիր	105	105	105	99	96	96
Գեղարքունիք	120	120	106	94	93	93
Լոռի	104	101	77	76	75	75
Կոտայք	79	77	71	70	69	68
Շիրակ	128	128	128	126	125	127
Սյունիք	144	145	145	143	142	140
Վայոց ձոր	47	46	46	46	44	44
Տավուշ	71	71	68	66	66	66
Ընդամենը ՀՀ	1 038	1 034	986	960	948	913

Գրադարանների գրքային ֆոնդի քանակն ըստ ՀՀ մարզերի և
Երևան քաղաքի, 2007-2012թթ.

ա) ընդամենը

	<i>հազ. օրինակ</i>					
	2007	2008	2009	2010	2011	2012
ք.Երևան	8 737.4	8 779.1	8 851.4	8 916.5	8 991.4	9 287.2
Արագածոտն	798.6	799.6	800.7	801.5	721.8	725.7
Արարատ	913.7	906.3	906.7	899.7	894.8	890.8
Արմավիր	1 287.4	1 282.2	1 280.7	1 272.4	1 260.2	1 158.1
Գեղարքունիք	1 135.0	1 134.9	1 133.9	1 056.5	1 074.6	1 080.2
Լոռի	1 687.8	1 690.1	1 682.4	1 679.7	1 659.0	1 667.0
Կոտայք	931.6	916.1	916.5	877.7	892.2	879.5
Շիրակ	1 242.6	1 252.9	1 248.7	1 248.3	1 246.8	1 276.2
Սյունիք	1 270.6	1 271.2	1 272.5	1 274.5	1 263.5	1 243.6
Վայոց ձոր	398.9	389.5	390.3	390.3	400.0	402.5
Տավուշ	823.7	827.1	821.8	820.4	820.6	821.3
Ընդամենը ՀՀ	19 227.3	19 249.0	19 305.6	19 237.5	19 224.9	19 432.1

բ) քաղաքային համայնքներ

	<i>հազ. օրինակ</i>					
	2007	2008	2009	2010	2011	2012
ք.Երևան	8 737.4	8 779.1	8 851.4	8 916.5	8 991.4	9 287.2
Արագածոտն	247.0	213.7	249.8	250.4	250.6	252.8
Արարատ	340.1	341.5	343.5	344.3	344.5	346.8
Արմավիր	506.0	507.4	511.3	512.4	512.7	515.5
Գեղարքունիք	514.1	514.0	542.5	482.5	500.5	505.2
Լոռի	1 255.3	1 247.7	1 262.3	1 036.6	1 246.6	1 253.3
Կոտայք	485.5	482.6	484.1	455.4	479.6	481.7
Շիրակ	672.2	573.9	664.1	665.6	667.5	691.5
Սյունիք	715.4	713.3	714.2	715.9	703.7	684.9
Վայոց ձոր	160.4	160.1	161.3	161.7	171.7	172.9
Տավուշ	444.3	445.5	448.4	449.8	450.3	453.1
Ընդամենը ՀՀ	14 077.7	13 978.8	14 232.9	13 991.1	14 319.1	14 644.9

զ) գյուղական համայնքներ

հազ. օրինակ

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Արագածոտն	551.6	585.9	550.9	551.1	471.2	472.9
Արարատ	573.6	564.8	563.2	555.4	550.3	544.0
Արմավիր	781.4	774.8	769.4	760.0	747.5	642.6
Գեղարքունիք	620.9	620.9	591.4	574.0	574.1	575.0
Լոռի	432.5	442.4	420.1	643.1	412.4	413.7
Կոտայք	446.1	433.5	432.4	422.3	412.6	397.8
Շիրակ	570.4	679.0	584.6	582.7	579.3	584.7
Սյունիք	555.2	557.9	558.3	558.6	559.8	558.7
Վայոց ձոր	238.5	229.4	229.0	228.6	228.3	229.6
Տավուշ	379.4	381.6	373.4	370.6	370.3	368.2
Ընդամենը ՀՀ	5 149.6	5 270.2	5 072.7	5 246.4	4 905.8	4 787.2

Ընթերցողների թվաքանակն ըստ ՀՀ մարզերի և Երևան քաղաքի, 2007-2012թթ.

մարդ

	Ընդամենը						նրանցից՝ կանայք					
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2007	2008	2009	2010	2011	2012
ք.Երևան	137 801	137 026	127 516	132 864	136 203	145 697	98 579	95 794	90 519	94 415	95 055	106 002
Արագածոտն	29 784	29 618	22 969	21 144	22 147	22 617	17 448	17 251	13 070	12 657	13 409	14 128
Արարատ	61 864	58 809	58 638	59 466	60 634	59 981	37 744	35 826	37 772	38 148	37 484	37 535
Արմավիր	84 156	82 981	73 805	75 882	75 016	69 949	49 860	48 852	43 681	47 054	45 884	43 368
Գեղարքունիք	66 708	65 483	61 189	55 631	53 441	53 047	43 253	43 920	41 322	37 740	35 901	37 053
Լոռի	55 736	57 788	52 201	51 445	47 772	46 878	32 768	38 165	34 794	34 754	32 273	32 528
Կոտայք	59 207	60 466	66 446	57 530	47 958	43 927	36 726	36 656	39 876	34 936	31 033	28 609
Շիրակ	52 859	52 240	52 882	56 056	55 733	54 138	35 617	34 438	33 333	35 347	35 102	33 763
Սյունիք	45 210	43 050	41 552	39 594	38 924	38 262	27 617	27 352	26 652	26 084	25 377	24 866
Վայոց ձոր	17 323	13 826	13 090	14 368	12 184	12 282	10 315	8 270	8 158	8 875	8 178	8 033
Տավուշ	30 410	30 458	28 335	29 055	28 759	27 909	19 665	21 583	19 837	19 463	18 273	18 737
Ընդամենը ՀՀ	641 058	631 745	598 623	593 035	578 771	574 687	409 592	408 107	389 014	389 473	377 969	384 622

Տացքի (սպասարկված գրականության) քանակն ըստ ՀՀ մարզերի և Երևան քաղաքի, 2007-2012թթ.

ա) ընդամենը

հազ. օրինակ

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
ք.Երևան	3 606.7	3 368.3	3 192.4	3 440.0	3 402.1	3 403.4
Արագածոտն	463.2	475.9	447.4	379.8	417.5	454.6
Արարատ	622.9	646.9	627.8	626.1	620.7	637.6
Արմավիր	1 435.3	1 439.3	904.4	1 418.2	1 349.5	1 287.3
Գեղարքունիք	1 207.1	1 151.5	1 005.3	897.1	611.2	846.0
Լոռի	958.9	991.7	884.8	885.9	809.8	805.1
Կոտայք	1 038.2	1 084.8	914.6	917.6	794.8	800.9
Շիրակ	1 268.3	1 238.9	1 306.9	1 268.4	1 241.8	1 241.0
Սյունիք	904.2	855.7	841.1	807.1	787.0	753.4
Վայոց ձոր	320.9	272.3	262.7	273.7	242.1	232.8
Տավուշ	606.6	637.7	617.8	605.0	580.3	575.0
Ընդամենը ՀՀ	12 432.3	12 163.0	11 005.2	11 518.9	10 856.8	11 037.1

բ) քաղաքային համայնքներ

հազ. օրինակ

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
ք.Երևան	3 606.7	3 368.3	3 192.4	3 440.0	3 402.1	3 403.4
Արագածոտն	202.9	215.3	231.9	260.4	227.4	230.4
Արարատ	291.9	315.5	297.0	296.3	280.5	306.6
Արմավիր	593.6	600.7	628.7	617.3	570.2	587.0
Գեղարքունիք	482.9	500.9	498.1	477.1	383.9	432.3
Լոռի	755.9	782.3	704.5	799.0	658.9	677.6

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
ք.Երևան	3 606.7	3 368.3	3 192.4	3 440.0	3 402.1	3 403.4
Կոտայք	671.8	702.1	610.7	617.7	594.9	589.5
Շիրակ	613.5	512.7	653.9	642.8	642.6	629.8
Սյունիք	624.0	605.2	631.3	561.0	548.7	541.5
Վայոց ձոր	115.0	101.6	99.9	112.0	99.6	96.0
Տավուշ	353.5	365.8	347.8	341.8	320.4	320.1
Ընդամենը ՀՀ	8 311.7	8 070.4	7 896.2	8 165.4	7 729.2	7 814.2

զ) գյուղական համայնքներ

հազ. օրինակ

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Արագածոտն	260.3	260.6	215.5	119.4	190.1	224.2
Արարատ	331.0	331.4	330.8	329.8	340.2	331.0
Արմավիր	841.7	838.6	275.7	800.9	779.3	700.3
Գեղարքունիք	724.2	650.6	507.2	420.0	227.3	413.7
Լոռի	203.0	209.4	180.3	86.9	150.9	127.5
Կոտայք	366.4	382.7	303.9	299.9	199.9	211.4
Շիրակ	654.8	726.2	653.0	625.6	599.2	611.2
Սյունիք	280.2	250.5	209.8	246.1	238.3	211.9
Վայոց ձոր	205.9	170.7	162.8	161.7	142.5	136.8
Տավուշ	253.1	271.9	270.0	263.2	259.9	254.9
Ընդամենը ՀՀ	4 120.6	4 092.6	3 109.0	3 353.5	3 127.6	3 222.9

Հաճախումներն ըստ ՀՀ մարզերի և Երևան քաղաքի, 2007-2012թթ.

ա) ընդամենը

հազ.

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
ք.Երևան	1 215.1	1 235.6	1 078.0	1 218.6	1 240.3	1 218.9
Արագածոտն	203.3	232.8	257.1	188.0	193.8	179.4
Արարատ	324.0	324.1	340.9	339.5	337.7	324.7
Արմավիր	914.9	924.5	774.6	876.0	888.3	850.0
Գեղարքունիք	779.8	768.8	629.6	562.8	519.7	505.0
Լոռի	666.7	702.4	604.5	604.0	545.5	545.3
Կոտայք	645.5	813.4	672.7	751.8	576.5	515.1
Շիրակ	849.7	718.6	651.1	738.5	592.8	603.0
Սյունիք	594.0	570.5	548.0	522.0	496.4	440.2
Վայոց ձոր	219.3	193.8	204.5	214.7	189.6	178.3
Տավուշ	320.2	363.4	397.7	299.8	194.5	268.0
Ընդամենը ՀՀ	6 732.5	6 847.9	6 158.7	6 315.7	5 775.1	5 627.9

բ) մեկ գրադարանի հաշվով

հազ.

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
ք.Երևան	36.8	36.3	31.7	35.8	36.5	35.9
Արագածոտն	1.8	2.1	2.3	1.7	1.8	2.4
Արարատ	3.3	3.4	3.6	3.5	3.6	3.5
Արմավիր	8.7	8.8	7.4	8.8	9.3	8.9
Գեղարքունիք	6.5	6.4	5.9	6.0	5.6	5.4
Լոռի	6.4	7.0	7.9	7.9	7.3	7.3
Կոտայք	8.2	10.6	9.5	10.7	8.4	7.6
Շիրակ	6.6	5.6	5.1	5.9	4.7	4.7
Սյունիք	4.1	3.9	3.8	3.7	3.5	3.1
Վայոց ձոր	4.7	4.2	4.4	4.7	4.3	4.1
Տավուշ	4.5	5.1	5.8	4.5	2.9	4.1
Ընդամենը ՀՀ	6.5	6.6	6.2	6.6	6.1	6.2

գ) 1 000 բնակչի հաշվով

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
ք.Երևան	1 098.2	1 113.6	967.4	1 088.7	1 102.9	1 146.0
Արագածոտն	1 450.1	1 654.6	1 819.5	1 324.9	1 358.1	1 348.9
Արարատ	1 174.3	1 169.2	1 224.9	1 213.4	1 201.8	1 244.1
Արմավիր	3 257.0	3 276.0	2 733.2	3 072.6	3 098.4	3 188.3
Գեղարքունիք	3 251.9	3 199.3	2 610.3	2 327.5	2 141.3	2 144.4
Լոռի	2 361.7	2 491.7	2 146.7	2 143.4	1 933.7	2 318.5
Կոտայք	2 330.3	2 920.6	2 404.2	2 672.6	2 037.8	2 020.0
Շիրակ	3 022.8	2 557.3	2 313.8	2 622.5	2 100.6	2 395.7
Սյունիք	3 887.4	3 733.6	3 584.0	3 416.2	3 246.6	3 106.6
Վայոց ձոր	3 930.1	3 473.1	3 664.9	3 840.8	3 385.7	3 409.2
Տավուշ	2 386.0	2 707.9	2 963.5	2 229.0	1 443.9	2 085.6
Ընդամենը ՀՀ	2 086.7	2 117.3	1 898.4	1 939.8	1 766.9	1 861.0

Գրադարանային աշխատողների թվաքանակն ըստ ՀՀ մարզերի և Երևան քաղաքի, 2007-2012թթ.

ա) ընդամենը

	Ընդամենը						նրանցից՝ կանայք					
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2007	2008	2009	2010	2011	2012
ք.Երևան	668	666	706	752	705	754	654	647	684	715	686	702
Արագածոտն	150	154	142	143	137	152	141	151	141	143	135	149
Արարատ	159	157	152	151	149	146	156	155	150	150	147	143
Արմավիր	175	170	172	165	161	154	173	170	170	163	157	154
Գեղարքունիք	228	227	203	196	187	189	219	218	192	193	183	186
Լոռի	251	250	222	218	221	210	247	245	218	214	206	205
Կոտայք	165	164	140	134	137	132	164	162	129	132	127	127
Շիրակ	250	251	245	214	213	186	245	250	241	213	208	185
Սյունիք	251	249	217	207	205	198	242	239	208	199	201	193
Վայոց ձոր	66	66	65	65	63	64	64	64	63	63	61	62
Տավուշ	126	127	120	120	119	131	122	122	115	116	113	126
Ընդամենը ՀՀ	2 489	2 481	2 384	2 365	2 297	2 316	2 427	2 423	2 311	2 301	2 224	2 232

բ) մասնագիտական կրթությամբ

	Ընդամենը						նրանցից՝ կանայք					
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2007	2008	2009	2010	2011	2012
ք.Երևան	242	235	250	261	244	240	242	235	249	259	240	236
Արագածոտն	51	56	75	91	74	99	50	53	74	91	73	97
Արարատ	95	113	88	88	88	83	94	112	87	87	87	82
Արմավիր	144	138	135	131	124	102	142	138	134	130	123	102
Գեղարքունիք	70	71	59	57	54	54	70	71	58	57	54	54
Լոռի	73	70	63	62	62	63	73	70	63	62	62	63
Կոտայք	88	100	90	81	75	80	88	100	89	80	73	78
Շիրակ	95	108	114	83	106	84	95	103	114	74	105	84
Սյունիք	112	111	103	97	95	91	109	110	102	96	94	90
Վայոց ձոր	34	33	32	32	30	33	32	31	30	30	28	31
Տավուշ	42	40	41	44	39	38	42	40	41	44	39	38
Ընդամենը ՀՀ	1 046	1 075	1 050	1 027	991	967	1 037	1 063	1 041	1 010	978	955

Գրադարաններում բնակչության ընդգրկվածությունն ըստ ՀՀ մարզերի և Երևան քաղաքի, 2007-2012թթ.

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
ք.Երևան	12.5	12.3	11.4	11.9	12.1	13.7
Արագածոտն	21.2	21.1	16.3	14.9	15.5	17.0
Արարատ	22.4	21.2	21.1	21.3	21.6	23.0
Արմավիր	30.0	29.4	26.0	26.6	26.2	26.2

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Գեղարքունիք	27.8	27.3	25.4	23.0	22.0	22.5
Լոռի	19.7	20.5	18.5	18.3	16.9	19.9
Կոտայք	21.4	21.7	23.7	20.5	17.0	17.2
Շիրակ	18.8	18.6	18.8	19.9	19.7	21.5
Սյունիք	29.6	28.2	27.2	25.9	25.5	27.0
Վայոց ձոր	31.0	24.8	23.5	25.7	21.8	23.5
Տավուշ	22.7	22.7	21.1	21.6	21.4	21.7
Ընդամենը ՀՀ	19.9	19.5	18.5	18.2	17.7	19.0

Մեկ ընթերցողի միջին հաճախելիությունը գրադարան (մեկ ընթերցողի հաճախումների քանակը) ըստ ՀՀ մարզերի և Երևան քաղաքի, 2007-2012թթ.

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
ք.Երևան	8.8	9.0	8.5	9.2	9.1	8.4
Արագածոտն	6.8	7.9	11.2	8.9	8.7	7.9
Արարատ	5.2	5.5	5.8	5.7	5.6	5.4
Արմավիր	10.9	11.1	10.5	11.5	11.8	12.2
Գեղարքունիք	11.7	11.7	10.3	10.1	9.7	9.5
Լոռի	12.0	12.2	11.6	11.7	11.4	11.6
Կոտայք	10.9	13.5	10.1	13.1	12.0	11.7
Շիրակ	16.1	13.8	12.3	13.2	10.6	11.1
Սյունիք	13.1	13.3	13.2	13.2	12.8	11.5
Վայոց ձոր	12.7	14.0	15.6	14.9	15.6	14.5
Տավուշ	10.5	11.9	14.0	10.3	6.8	9.6
Ընդամենը ՀՀ	10.5	10.8	10.3	10.6	10.0	9.8

Գրադարաններում տացքը մեկ ընթերցողի հաշվով (ընթերցողների միջին ընթերցանությունը) ըստ ՀՀ մարզերի և Երևան քաղաքի, 2007-2012թթ.

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
ք.Երևան	26.2	24.6	25.0	25.9	25.0	23.4
Արագածոտն	15.6	16.1	19.5	18.0	18.9	20.1
Արարատ	10.1	11.0	10.7	10.5	10.2	10.6
Արմավիր	17.1	17.3	12.3	18.7	18.0	18.4
Գեղարքունիք	18.1	17.6	16.4	16.1	11.4	15.9
Լոռի	17.2	17.2	16.9	17.2	17.0	17.2
Կոտայք	17.5	17.9	13.8	15.9	16.6	18.2
Շիրակ	24.0	23.7	24.7	22.6	22.3	22.9
Սյունիք	20.0	19.9	20.2	20.4	20.2	19.7
Վայոց ձոր	18.5	19.7	20.1	19.0	19.9	19.0
Տավուշ	19.9	20.9	21.8	20.8	20.2	20.6
Ընդամենը ՀՀ	19.4	19.3	18.4	19.4	18.8	19.2

Գրադարանի մեկ գրքի միջին շրջանառությունը (տացքի հարաբերությունը գրքային ֆոնդին) ըստ ՀՀ մարզերի և Երևան քաղաքի, 2007-2012թթ.

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
ք.Երևան	0.4	0.4	0.4	0.4	0.4	0.4
Արագածոտն	0.6	0.6	0.6	0.5	0.6	0.6
Արարատ	0.7	0.7	0.7	0.7	0.7	0.7
Արմավիր	1.1	1.1	0.7	1.1	1.1	1.1
Գեղարքունիք	1.1	1.0	0.9	0.8	0.6	0.8
Լոռի	0.6	0.6	0.5	0.5	0.5	0.5
Կոտայք	1.1	1.2	1.0	1.0	0.9	0.9
Շիրակ	1.0	1.0	1.0	1.0	1.0	1.0
Սյունիք	0.7	0.7	0.7	0.6	0.6	0.6
Վայոց ձոր	0.8	0.7	0.7	0.7	0.6	0.6
Տավուշ	0.7	0.8	0.8	0.7	0.7	0.7
Ընդամենը ՀՀ	0.6	0.6	0.6	0.6	0.6	0.6

**Գրադարանների շենքերի ընդհանուր մակերեսն ըստ
ՀՀ մարզերի և Երևան քաղաքի, 2007-2012թթ.**

քառ. մ

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
ք.Երևան	32 714.2	32 773.3	31 990.6	31 829.5	35 937.4	34 502.4
Արագածոտն	13 448.0	13 420.0	13 425.0	7 526.0	7 156.0	6 987.0
Արարատ	9 241.0	9 171.0	9 131.0	9 166.0	9 088.0	8 956.0
Արմավիր	9 940.0	10 148.4	10 234.0	10 079.0	9 840.0	9 840.0
Գեղարքունիք	10 599.0	9 899.0	8 472.0	7 948.0	7 938.0	7 760.0
Լոռի	9 987.0	9 993.0	8 611.0	8 795.5	8 313.0	8 550.0
Կոտայք	7 627.0	7 666.0	7 532.0	6 722.0	6 115.7	6 004.5
Շիրակ	10 244.0	8 679.0	8 402.9	9 745.0	9 070.0	9 242.0
Սյունիք	11 788.8	11 737.8	11 892.8	11 683.4	11 659.4	11 512.3
Վայոց ձոր	2 472.0	2 466.0	2 455.0	2 455.0	2 267.0	2 282.0
Տավուշ	6 430.0	6 440.0	6 377.0	6 343.0	6 305.0	6 368.0
Ընդամենը ՀՀ	124 491.0	122 393.5	118 523.3	112 292.4	113 689.5	112 004.2

**Գրադարանների ընթերցասրահների մակերեսն ըստ
ՀՀ մարզերի և Երևան քաղաքի, 2007-2012թթ.**

քառ. մ

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
ք.Երևան	2 646.0	2 649.0	2 456.0	2 518.0	2 486.4	2 847.4
Արագածոտն	1 728.0	190.0	1 964.0	1 994.0	2 318.0	2 318.0
Արարատ	1 883.0	1 846.0	1 816.0	1 850.0	1 818.0	1 917.0
Արմավիր	4 384.0	2 882.0	2 969.0	4 676.0	2 830.0	2 830.0
Գեղարքունիք	1 262.0	1 241.0	9 621.0	1 162.0	1 173.0	1 162.0
Լոռի	2 052.0	2 100.0	1 974.0	1 981.0	1 894.0	1 993.0
Կոտայք	2 007.0	1 967.0	1 779.0	1 743.0	1 668.7	1 630.0
Շիրակ	485.0	485.0	485.0	671.0	671.0	701.0
Սյունիք	2 359.0	2 411.0	2 411.0	2 424.0	2 424.0	2 408.0
Վայոց ձոր	693.3	723.3	699.3	699.3	616.3	606.3
Տավուշ	604.0	604.0	589.0	561.0	916.0	1 051.0
Ընդամենը ՀՀ	20 103.3	17 098.3	26 763.3	20 279.3	18 815.4	19 463.7

**Գրադարանների ընթերցասրահների տեղերի քանակն ըստ
ՀՀ մարզերի և Երևան քաղաքի, 2007-2012թթ.**

միավոր

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
ք.Երևան	1 193	1 202	999	1 216	1 218	1 069
Արագածոտն	1 339	120	568	610	1 040	1 040
Արարատ	580	584	569	579	563	585
Արմավիր	787	878	827	790	910	910
Գեղարքունիք	892	876	874	689	695	689
Լոռի	810	803	757	735	655	792
Կոտայք	761	736	761	716	675	673
Շիրակ	240	240	240	318	308	330
Սյունիք	1 380	1 478	1 478	1 460	1 480	1 527
Վայոց ձոր	310	315	315	315	290	290
Տավուշ	229	233	222	222	261	298
Ընդամենը ՀՀ	8 521	7 465	7 610	7 650	8 095	8 203